

PC-9558/DL

Z-7/2120

CONFLICT RESOLUTION & PEACE BUILDING-IV

(Semester-I)

(Ph.D. Course Work)

Time : Three Hours]

[Maximum Marks : 4 Credits

Note : Attempt *two* questions each from Section A & B. All questions carry equal marks.

SECTION—A

- I. Discuss the meaning, concept and scope of Peace building in international relations.
- II. Write notes on the following :
 - (a) Conflict Resolution.
 - (b) Conflict Transformation.
- III. Write a detailed note on the social and economic aspects of conflict resolution and peace building.
- IV. Differentiate and discuss the inter-state and intra-state conflicts in detail.

SECTION—B

- V. Discuss the various strategies and techniques for conflict resolution with examples in detail.
- VI. How third party can play a suitable role in the settlement of conflicts between the states. Write with examples.
- VII. Write a detailed note on the role of civil society including NGO's in conflict resolutions.
- VIII. Critically evaluate the role of UN in conflict resolution and peace building.

PUNJABI VERSION

ਨੋਟ : ਭਾਗ A ਅਤੇ B ਵਿਚੋਂ ਦੋ-ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅੰਕ ਬਰਾਬਰ ਹਨ।

ਭਾਗ—A

- I. ਅੰਤਰ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸਬੰਧਾਂ ਵਿਚ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਅਰਥ, ਧਾਰਨਾ ਅਤੇ ਕਾਰਜ-ਖੇਤਰ ਦੀ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- II. ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ 'ਤੇ ਨੋਟ ਲਿਖੋ :
 - (a) ਟਕਰਾਅ ਹੱਲ।
 - (b) ਟਕਰਾਅ ਰੂਪ ਪਰਿਵਰਤਨ।
- III. ਟਕਰਾਅ ਹੱਲ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ ਸਮਾਜਿਕ ਅਤੇ ਆਰਥਿਕ ਪਹਿਲੂਆਂ 'ਤੇ ਇਕ ਵਿਸਤਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- IV. ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਅਤੇ ਅੰਤਰ-ਰਾਜ ਟਕਰਾਵਾਂ ਵਿਚ ਅੰਤਰ ਸਪਸ਼ਟ ਕਰੋ ਅਤੇ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਭਾਗ—B

- V. ਟਕਰਾਅ ਹੱਲ ਲਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਯੁੱਧ-ਨੀਤੀਆਂ ਅਤੇ ਤਕਨੀਕਾਂ ਦੀ ਵਿਸਥਾਰ ਵਿਚ ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

- VI. ਰਾਜਾਂ ਵਿਚ ਟਕਰਾਵਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਵਿਚ ਤੀਸਰੀ ਪਾਰਟੀ ਇਕ ਢੁਕਵੀਂ ਭੂਮਿਕਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਦਾ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ? ਉਦਾਹਰਣਾਂ ਸਹਿਤ ਲਿਖੋ।
- VII. ਟਕਰਾਅ ਹੱਲ ਵਿਚ ਗੈਰ-ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਸਹਿਤ ਨਾਗਰਿਕ ਸਮਾਜ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ 'ਤੇ ਇਕ ਵਿਸਤਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- VIII. ਟਕਰਾਅ ਹੱਲ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀ ਨਿਰਮਾਣ ਵਿਚ ਯੂ.ਐਨ. ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਆਲੋਚਨਾਤਮਿਕ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ।
-